

श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

॥ श्रीभूस्तुतिः ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using L^AT_EX and the **skt** font.

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीभूस्तुतिः ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

सङ्कल्पकल्पलतिकामवधिं क्षमायाः
स्वेच्छावराहमहिषीं सुलभानुकम्पाम्।
विश्वस्य मातरमकिञ्चनकामधेनुं
विश्वम्भरामशरणः शरणं प्रपद्ये॥ १ ॥

त्वां व्याहृतिः प्रथमतः प्रणवः प्रियं ते
संवेदयत्यखिलमन्त्रगणस्तमेव।
इत्थं प्रतीतविभवामितरेष्विदानीं
स्तोतुं यथावदवने क इवार्हति त्वाम्॥ २ ॥

नित्यं हिताहितविपर्ययबद्धभावे
त्वद्वीक्षणैकविनिवर्त्यबहुव्यपाये।
मुग्धाक्षरैरखिलधारिणि मोदमाना
मातः स्तनन्धयधियं मयि वर्तयेथाः॥ ३ ॥

सङ्कल्पकिङ्करचराचरचक्रवाळं
सर्वातिशायिनमनन्तशयस्य पुंसः।
भूमानमात्मविभवैः पुनरुक्तयन्ती
वाचामभूमिरपि भूमिरसि त्वमेका॥ ४ ॥

वेधस्तृणावधि विहारपरिच्छदं ते
विश्वं चराचरतया व्यतिभिद्यमानम्।
अम्ब त्वदाश्रिततया परिपोषयन्ती
विश्वम्भरस्य दयिताऽसि तदेकनामा॥ ५ ॥

सर्वसहेत्यवनिरित्यचलेतिमातः
 विश्वम्भरेति विपुलेति वसुन्धरेति।
 अन्यानि चान्यविमुखान्यभिधानवृत्त्या
 नामान्यमूनि कथयन्ति तवानुभावम् ॥ ६ ॥

तापान् क्षिपन् प्रसविता सुमनोगणानां
 प्रच्छायशीतळतलः प्रदिशन् फलानि।
 त्वत्सङ्गमाद्भवति माधवि लब्धपोषः
 शाखाशतैरधिगतो हरिचन्दनोऽसौ ॥ ७ ॥

स्मेरेण वर्धितरसस्य मुखेन्दुना ते
 निस्पन्दतां विजहतो निजया प्रकृत्या।
 विश्रान्तिभूमिरसि तत्त्वतरङ्ग पङ्केः
 वेलेव विष्णुजलधेरपृथग्भवन्ती ॥ ८ ॥

स्वाभाविके वसुमति श्रुतिभिर्विभाव्ये
 पत्युर्महिम्नि भवतीं प्रतिपन्नवासाम्।
 शङ्के विमानवहनप्रतिमासमानाः
 स्तम्बेरमप्रभृतयोऽपि वहन्ति सत्त्वाः ॥ ९ ॥

सम्भावयन् मधुरिपुः प्रणयानुरोधात्
 वक्षःस्थलेन वरुणालयराजकन्याम्।
 विश्वम्भरे बहुमुखप्रतिपन्नभोगः
 शेषात्मना तु भवतीं शिरसा दधाति ॥ १० ॥

क्रीडावराहदयिते कृतिनः क्षितीन्द्राः
 सङ्गन्दनस्तदितरेऽपि दिशामधीशाः।
 आमोदयन्ति भुवनान्यळिकाश्रितानाम्
 अम्ब त्वदङ्घ्रिरजसां परिणामभेदैः ॥ ११ ॥

भूतेषु यत् त्वदभिमानविशेषपात्रं
 पोषं तदेव भजतीति विभावयन्तः।

भूतं प्रभूतगुणपञ्चकमाद्यमेतत्
प्रायो निदर्शनतया प्रतिपादयन्ति ॥ १२ ॥

कान्तस्तवैष करुणाजलधिः प्रजानाम्
आज्ञातिलङ्घनवशादुपजातरोषः ।
अह्नाय विश्वजननि क्षमया भवत्या
सर्वावगाहनसहामुपयात्यवस्थाम् ॥ १३ ॥

आश्वासनाय जगतां पुरुषे परस्मिन्
आपन्नरक्षणदशामभिनेतुकामे ।
अन्तर्हितेतरगुणादबलास्वभावात्
औदन्वते पयसि मज्जनमभ्यनैषीः ॥ १४ ॥

पूर्वं वराहवपुषा पुरुषोत्तमेन
प्रीतेन भोगिसदने समुदीक्षितायाः ।
पादाहताः प्रळयवारिधयस्तवासन्
उद्धाहमङ्गळविधेरुचिता मृदङ्गाः ॥ १५ ॥

व्योमातिलङ्घिनि विभोः प्रळयाम्बुराशौ
वेशन्तलेश इव मातुमशक्यमूर्तेः ।
सद्यः समुद्रवसने सरसैरकार्षीः
आनन्दसागरमपारमपाङ्गपातैः ॥ १६ ॥

दंष्ट्राविदारितमहासुरशोणिताङ्कैः
अङ्कैः प्रियस्तव दधे परिरम्भलीलाम् ।
सा ते पयोधिजलकेळिसमुत्थितायाः
सैरन्ध्रिकेव विदधे नवमङ्गरागम् ॥ १७ ॥

अन्योन्यसंवलनजृम्भिततूर्यघोषैः
संवर्तसिन्धुसलिलैर्विहिताभिषेका ।
एकातपत्रयसि विश्वमिदं गुणैः स्वैः
अध्यास्य भर्तुरधिकोन्नतमंसपीठम् ॥ १८ ॥

भर्तुस्तमालरुचिरे भुजमध्यभागे
 पर्यायमौक्तिकवती पृषतैः पयोधैः।
 तापानुबन्धशमनी जगतां त्रयाणां
 तारापथे स्फुरसि तारकिता निशेव ॥ १९ ॥

आसक्तवासवशरासनपल्लवैस्त्वां
 संवृद्धये शुभतटिद्गुणजालरम्यैः।
 देवेशदिव्यमहिषीं धृतसिन्धुतोयैः
 जीमूतरत्नकलशैरभिषिञ्चति द्यौः ॥ २० ॥

आविर्मदैरमरदन्तिभिरुह्यमानां
 रत्नाकरेण रुचिरां रशनागुणेन।
 मातस्त्रिलोकजननीं वनमालिनीं त्वां
 मायावराहमहिषीमवयन्ति सन्तः ॥ २१ ॥

निष्कण्टकप्रशमयोगनिषेवणीयां
 छायाविशेषपरिभूतसमस्ततापाम्।
 स्वर्गापवर्गसरणिं भवतीमुशन्ति
 स्वच्छन्दसूकरवधूमवधूतपङ्काम् ॥ २२ ॥

गण्डोज्ज्वलां गहनकुन्तलदर्शनीयां
 शैलस्तनीं तरळनिर्झरलम्बहाराम्।
 श्यामां स्वतस्त्रियुगसूकरगेहिनि त्वं
 व्यक्तिं समुद्रवसनामुभर्यां विभर्षि ॥ २३ ॥

निःसंशयैर्निगमसीमनि विष्णुपत्नि
 प्रख्यापितं भृगुमुखैर्मुनिभिः प्रतीतैः।
 पश्यन्त्यनन्यपरधीरससंस्कृतेन
 सन्तः समाधिनयनेन तवानुभावम् ॥ २४ ॥

सञ्चोदिता करुणया चतुरः पुमर्थान्
 व्यातन्वती विविधमन्त्रगणोपगीता।

सञ्चिन्त्यसे वसुमति स्थिरभक्तिबन्धैः
अन्तर्बहिश्च बहुधा प्रणिधानदक्षैः ॥ २५ ॥

क्रीडागृहीतकमलादिविशेषचिह्नां
विश्राणिताभयकरां वसुधे सभूतिम्।
दौर्गत्यदुर्विषविनाशसुधानदीं त्वां
सञ्चिन्तयन् हि लभते धनदाधिकारम् ॥ २६ ॥

उद्वेलकल्मषपरम्परितादमर्षात्
उत्तंसितेन हरिमञ्जलिनाऽप्यधृष्यम्।
आकस्मिकोऽयमधिगम्ययति प्रजानाम्
अम्ब त्वदीयकरुणापरिणाम एव ॥ २७ ॥

प्रत्येकमब्दनियुतैरपि दुर्व्यपोहात्
प्राप्ते विपाकसमये जनितानुतापात्।
नित्यापराधनिवहाच्चकितस्य जन्तोः
गन्तुं मुकुन्दचरणौ शरणं क्षमे त्वम् ॥ २८ ॥

त्राणाभिसन्धिसुभगेऽपि सदा मुकुन्दे
संसारतन्त्रवहनेन विळम्बमाने।
रक्षाविधौ तनुभृतामनघानुकम्पा
मातः स्वयं वितनुषे महतीमपेक्षाम् ॥ २९ ॥

धर्मद्रुहं सकलदुष्कृतिसार्वभौमम्
आत्मानभिज्ञमनुतापलवोज्झितं माम्।
वैतानसूकरपतेश्चरणारविन्दे
सर्वसहे ननु समर्पयितुं क्षमा त्वम् ॥ ३० ॥

तापत्रयीं निरवधिं भवतीदयार्द्राः
संसारघर्मजनितां सपदि क्षिपन्तः।
मातर्भजन्तु मधुरामृतवर्षमैत्रीं
मायावराहदयिते मयि ते कटाक्षाः ॥ ३१ ॥

पत्युर्दक्षिणपाणिपङ्कजपुटे विन्यस्तपादाम्बुजा
वामं पन्नगसार्वभौमसदृशं पर्यङ्कयन्ती भुजम्।
पोत्रस्पर्शलसत्कपोलफलका फुल्लारविन्देक्षणा
सा मे पुष्यतु मङ्गळान्यनुदिनं सर्वाणि सर्वसहा ॥ ३२ ॥

अस्येशाना जगत इति या श्रूयते विष्णुपत्नी
तस्याः स्तोत्रं विरचितमिदं वेङ्कटेशेन भक्त्या।
श्रद्धाभक्तिप्रचयगुरुणा चेतसा संस्तुवानः
यद्यत् काम्यं सपदि लभते तत्र तत्र प्रतिष्ठाम् ॥ ३३ ॥

॥ इति श्रीभूस्तुतिः समाप्ता ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः ॥